

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je v hiši šteč. 178. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Lavoslav Novak — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

Izhaja vsak petek
: ob petih zvečer :

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za petlet-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znatno popust. — Upravnništvo naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Po francoskem vzorcu.

Slovenski liberalci imajo neprestano in surovo preganjanje katoliške cerkve na Francoskem za svoj ideal. Čutijo se z brezverskimi Francozi eno. Z velikim navdušenjem proslavljajo po zadnjih francoskih volitvah glasila slovenskih liberalcev zmago framasonov in rdečkarjev nad katoličani.

Prvo geslo združenih nasprotnikov cerkve pri francoskih volitvah je bilo: Dol s klerikalci! Koder je bila nevarnost, da bi zmagali katoličani, so skupaj potegnile vse, v gospodarskih in drugih zadevah sicer popolnoma nasprotne si stranke socijev in radikalcev in obmolknili so vsa druga načela, samo da se je dosegel en cilj, da so propadli katoliški kandidati. Nekaj podobnega, kakor vidimo, se uvaja tudi na Slovenskem. Ob vsakih volitvah se strnejo vse protikatoliške — napredne, rdeče in „samostojne“ — stranke v eno četo. Naši liberalci hodijo k Francozom v šolo in smatrajo zmago francoskih brezvercev za svojo zmago. Zato je veselo poročal zadnji petek „Slovenski Narod“: „Volitve v francoski parlament so očitno dokazale, da nima katoliška cerkev skoro nič več politične moči med francoskim narodom. Kako žalostno so se izjalovila vsa upanja klerikalcev! Mislili so, da se francoska republika zopet sprijazni z rimsko cerkvijo, a zdaj so zmagale stranke, ki imajo vse nagnjenje, nadaljevati Combesovo politiko, to je politiko tistega ministrskega predsednika Combessa, ki bi najraje katoliško cerkev na Francoskem uničil.“

Besno sovraštvo združenih francoskih strank proti katoličanom ima svoj vzrok v vedno večji verski in moralni propalosti francoskega naroda. Vero in cerkev sovražijo tisti, ki so krivi, da se množe hudodelstva. Kdor hudo dela, sovraži luč. Francozi so si vendar znali s svojo rafiniranostjo nagrabiti mnogo denarja in ga znajo revnejšim

slovanskim državam izposojevati na visoke obresti, ali to zna tudi še marsikak židovski goljuf in skopuh. Bogati so Francozi, drugače pa ondi ni veselega življenja in napredka. Francoski narod, ki se s svojo vlado bojuje zoper postavbo božjo, dano vsemu človeštvu, boleha, gnije in izumira. Gumilastika ga decimira in francoska bolezen ga davi hujše kakor kuga. Ker neverna banda, ki se je polastila vlade, nič noče vedeti o Bogu, se tudi ne boji najpodlejših nasilstev in ropov. Strup nepoštenosti se je pa iz vladnih krogov že razširil in tako zajedel med ljudstvo, da odkrivanja najhujših finančnih škandalov, kakršni se je zgodil, ko je nedavno sleparskega ministra soproga ustrelila urednika lista „Figaro“, ne napravljajo nobenega gibljenja in odpora. Lopovi in roparji ostanejo na vrhuncu, ljudstvo pa mirno in topo gleda, da mu le nihče ne brani uživanja po modernih zakonih.

S satansko hinavščino je 1. 1901. francoska vlada, ko se je še bala ljudskih uporov, obljubila redovom, da jim ne bode pozneje branila obstoja in da jim bo vrnila konfiscirano imetje, če bodo prosili vladnega potrjenja. Prosilo je res 141 samostanov za vladno priznanje, pa vseh 141 je bilo odbitih. Premoženje kongregacij, ki je donášalo prej narodu po sirotišnicah, bolnišnicah in šolah veliko podpore in tolažbe, je po konfiskaciji izginito večinoma v nenasične žepe uradnikov. Waldeck-Rousseau je govoril poprej o milijardi, pa je od vsega ugrabljenega cerkvenega in samostanskega premoženja iz cele Francoske ostalo komaj 50 milijonov. Sirote in bolniki in šolski učenci so plakali, ko je cvet naroda moral prijeti za beraško palico in iti čez mejo svoje domovine. Trdosrčnih krivičnikov pa to ni ganilo.

Francoska zgodovina ima že mnogo krvavih madežev. Nedorodne žrtve vpijejo po maščevanju.

Ena najstrašnejših krivic se pa godi sedaj, ko so cerkve izropane in zaprte in ko prognani redovniki stradajo, vladne pijavke se pa maste z ropom iz katoliških cerkv in samostanov. Zver mora biti človek, ki pravi, da je to pravica. „Slovenski Narod“ se pa norčuje, rekoč: „Cerkev je na Francoskem svobodna in lahko svobodno oznanja svoje nauke.“

Slovenski katoličani! Skupaj na stražo, da slovenski liberalci ne napravijo med našim narodom francoskih razmer! Na uničenje vere in skvarjenje ljudstva že delajo pridno. Ako pridejo do večine, bodo uganjali nasilstva po francoskem vzorcu.

Uredba občinskih, vaških in gospodarskih potov.

II.

Seznam občinskih cest in občinskih potov, vaških in gospodarskih potov.

V vsaki občini se mora sestaviti tak seznam, in sicer v enem letu po razglasitvi cestnega zakona. Sedaj bo kmalu leto, odkar se je cestni zakon razglasil.

Ta seznam naredi s sodelovanjem „veščakov“ in z uporabo katastralne mape županstvo.

Seznam je skozi 60 dni razgrnjen v občinskem uradu. To je treba občanom na običajni način oklicati, da se vsak udeleženec lahko pritoži, če se je kaka pot uvrstila v napačno kategorijo.

Po preteku 60 dni sklepa o narejenem seznamu občinski odbor in ob enem reši morebitne ugovore.

Sklepi občinskega odbora se morajo vnovič razglasiti in leže 4 tedne razgrnjeni na vpogled. V tem času se lahko vsakdo pritoži na deželni odbor, ki razsoja v zadnji stopinji.

PODLISTEK.

Iz ptičjega življenja.

(Iz češčine priredil V. Hybášek.)

2. Škorci.

(Dalje.)

Na to se začne šola. Mladina pod vodstvom starih poskuša „prve polete“ — kratke izprehode iz hišice na natič, na strešico, na drevo, pri tem pa pridno študira in lepo goji „solo-petje“.

Izleti postajajo vedno daljši in drznejši. Slednjič nekega lepega jutra, ko smo začeli travo kositi in sušiti deteljo, vzdignejo se v parku škorci — stari in mladi — in frrr... izginejo.

„Škorci so šli,“ tožijo otroci. A ravnatelj se le nasmehne. „Saj se bodo vrnili, kadar prično rdeti črešnje“ — tolaži družino. In ni se motil. V zlati prostosti so letale družine škorcev po pokosenih travnikih, ko je pa dozorela na črešnji v tovarniškem parku prva „hrustavka“, kakor bi bili dobili telegram — vzdignili so se, povabili še svoje znance, in z glasnim kričanjem so se vrnili v veliki trumi k zapuščenim hišicam.

„Hm — brihtni ptiči!“ — hvalil jih je Korecki, „znajo si uravnati in osladiti življenje. Ko se bodo z nami nazobali črešnji in višnji, odleteli bodo zopet na polje nad zrelo pšenico; potem bodo slive in češnje in slednjič bo začelo že dozorevati grozdje na brajdah.“

Radi te njih družnosti in premetenosti jim je Korecki rad odpustil, če so mu oropali park, in jih je ljubil vedno bolj...

Žalostno je gledal za njimi, ko so se dvignili v jeseni in odleteli. Takrat smo že ruvali na polju sladkorno peso in jo obrezovali, da, prvi vozovi so že prihajali v tovarno na tehtnico. Kampanja se je začela...

* * *

Bližala se je nova pomlad. V stanovanju ravnatelja so dišali hijacinti, ki jih je gojil Korecki v loncih in v steklenicah z vodo. Hišice za ptiče so bili pripravljene in, ko je ravnatelj zjutraj vstal, je bila prva njegova pot na vrt, ki je še počival pod snežnim plaščem. Samo steze so bile narejene in pometene. Korecki je bezal s palico po snegu in gledal, če se niso morda že prekljuvali skozi zemljo mečasti listki zvončkov ali narcisov. Brskal je mokro zemljo, če ne sili izpod nje ven že tulipan ali potonka. Imel je posebno rad čebulnate rastline, ker so tako zgodne in pogumne, da rastejo v času, ko leži okrog še sneg. Ljubil je sicer tudi poletne cvetlice, toda ni jih toliko cenil, ker so rasle in cvetele šele v gorkem in prijetnem času...

Od cvetic je obrnil svojo pozornost na drevje in grmovje. Tudi za to je gorela v njegovem srcu čista, nesebična ljubezen; cenil sadnih dreves ni zato, ker je od njih pričakoval koristi, sladkega sadja, ampak radi njihove lepote je skrbel za nje kot oče. Gojil jih je nele v parku, ampak povsod po obširnem tovarniškem posestvu. Nasadil jih je ob cestah in po hribih in je imel za nje tudi posebnega čuvaja, ki naj bi jih varoval pred človeško zlobnostjo. Nobena stvar ni vznemirila Koreckega tako, kakor če je našel zlomljeno ali

poškodovano drevesce. Skoraj v srcu je začutil bolečino pri pogledu na rano, na bel, gol les, oropan luba, in takoj so morali rano zamazati in obvezati.

Danes se je vračal nezadovoljen s svojega sprehoda. Vse je še spalo globoko zimsko spanje, le popki španskega bezga so se za spoznanje odebili in se svetili na koncih.

„Saj imamo vendar že sušec in kmalu bo velika noč“, potožil je potem pri zajutreku.

„Boš že dočkal — samo da prilete škorci, ti nam prineso pomlad in gorkoto“, tolažila ga je soproga in s skrbečim očesom je pogledala v njegovo utrujeno, blede lice.

Ravnatelj ni odgovoril. Prižgal si je smodko in pogledal se v časopis. Gledal je vanj, toda ni bral. Držal ga je pred očmi, samo da si tako zagotovi mir. Duh njegov je bil drugod. Mislil je na škorce. Slišal je v duhu njihove glasove, kreganje in naganje, njihove nežne igre in zapne pogovore.

Vrgel je stran časopis in brez besede je odhajal v tovarno. A že med vrati se je obrnil in rekel ženi: „Daj mi drug ovratnik in kravato, nizek, če mogoče, zaviban“, in že je odpenjal visoki, trdo in bleščeče zlikani ovratnik.

„Zakaj pa?“ vpraša presenečena gospa.

„Tukaj na vratu imam mozolček in ovratnik mi nagaja“, je razlagal mož in gledal pri ogledalu neznan turček z vneto konico, veliko kot buckina glavica, ki je sedela ravno pod levim uhljem.

Stopil je ven in namah je čutil izpremembo v zraku. Nenadoma je prišla gorkota, sneg se je

Ko je 4 tedne preteklo in so bili morebitni ugovori rešeni, mora županstvo dogotovljeni seznam vnovič objaviti ter ob enem en izvod predložiti deželnemu odboru.

Tako izgotovljeni seznam služi za podlago sklepanja o vseh vprašanih glede vzdrževanja dotičnih cest in potov in plačevanja vzdrževalnih stroškov.

To so navodila za sestavo cestnega katastra, ki sicer ne bo neizpremenljiv, pa bo vendar za poznejši čas merodajen za to, kdo bo delal in popraviljal to ali ono pot. Zato je umevno, da je ta stvar važna.

Torej je to za županstva prav odgovoren posel in brez dvoma si bo hotel vsak župan to odgovornost kakor bo vedel in znal olajšati. Zato najbrže tudi prvotnega seznama noben župan brez sodelovanja občinskih odbornikov ne bo hotel sestaviti. V obsežnih občinah pa bo nujno potreben poseben odsek ali komisija, da se bode tudi zanesljivo nepristransko postopalo.

Šlo se bo v prvi vrsti največ za to, katere ceste bodo občinske, kajti vaška in gospodarska pota bodo popravljali tudi v prihodnje, kakor dosedaj, posamezni kraji, ali udeleženci, ki pot rabijo.

Nove občinske ceste in pota pa pridejo postavno na vso občino, tako, da se bo dose-danjim vzdrževalcem breme olajšalo, drugim občanom pa povečalo.

Utegne se razviti nastopni položaj: jedni se bodo potegovali za to, da se kakšna cesta ali pot proglasi za občinsko, občina sama, oz. večji del občinskega odbora pa bo ugovarjal. In tako se utegne takoj tukaj zgoditi, da bo občinska veljava in avtonomija preslaba, da bi zadevo končno rešila. Gotovo bo moral deželni odbor vmes večkrat posegati.

Najbolj navaden ugovor, ki se bo slišal, bo ta: „Jaz tam nič ne vozim, pa bom tam popraviljal, to je krivica!“ Osvetlimo ta ugovor! Breme na pota pravično razdeliti, je težko vprašanje. Če bi, recimo, prav vsa pota, tudi zadnji vaški kolovoz, popraviljal cestni odbor, ali dežela, ali država, in če bi se vse plačevalo s suhim denarjem in bi se toraj plačala iz davkov vsaka lopata gramoz, potem bi bilo mogoče to pravično urediti, sicer pa ne.

Kaj se godi sedaj? Nekateri, ki so blizu državnih ali deželnih cest, se vozijo po lepih cesarskih cestah in pridno zabavljajo, če slučajno privozijo v odročno vas, češ, kakšna pota ima vas, pa ne pomislijo, da bi morda sami, če bi njim država ne delala ceste, še slabša pota imeli. Obcestniki sicer plačujejo davke in cestne priklade, pa ravno tako jih plačujejo zakoniki, prav nič manj, a za nameček morajo popravljati še

tajal, solnce je gredo in redki oblaki so pluli visoko nad dvoriščem po modrem nebu.

„A-a-a,“ zajel je polna pljuča svežega zraka, „to je že pomlad!“ je rekel naglas. Pozabil je ta trenutek na vse skrbi, na časopise in dogodke, o katerih je bral, na cene sladkorja, na borzo, vse to je stopilo v tem trenutku v ozadje.

„Pomlad je tu, — kmalu bodo prileteli škorci“, samo to je bilo v mislih ravnatelju, ki je šel počasi po tlakanem dvorišču in sklonil glavo proti levemu ramenu. Njegove ustnice so se smehljale kakor da bi poslušal ljubke pesmice.

V njegovi duši se je prikazala sličica pomladi. V radostni slutnji je videl kose, kako resno korakajo po goščavah parka, škorce, ki se grejejo na strešicah svojih malih prestolnic, in sinitice, poskakujoče na koncu prožnih vejic. Slišal je celo njihove nežne glasove. Zdelo se mu je, da sam sedi pri oknu in posluša jutranji ptičji koncert.

V tem ga je nekaj zbolelo pod levim ušesom. Mali tur je zadel ob suknjo in ga je zbodel. Nehote je Korecki segel po njem in zdelo se mu je, da je večji.

Vsaki dan ob enajstih je prihajal tovarniški zdravnik v tovarno.

„Kaj pa je to?“ nagovoril je ravnatelja, ko ga je videl z nenavadnim ovratnikom in kravato.

„Tur se mi je naredil.“

„Pokažite no“ — in pogledal je na vrat — „to ni nič — do jutri se bo zgnojilo — predrl in bo mir.“

* * *

(Konec prih.)

cele kilometre lastnih potov, delati mostove, pa imajo še slaba občila — dočim obcestniki pri cestah marsikaj zaslužijo. Poznamo gospodinj, ki plača za kranjski cestni odbor vsako leto 20 K cestne priklade, pa je lansko leto prispevala samo za jeden most 150 K in ima do svojega domovanja skrajno slabo pot. To samo v dokaz, kako morajo cestna bremena biti nejednako razdeljena.

Temu deloma odpomoči, ima namen novi cestni zakon, ki hoče boljše porazdeliti vzdrževalne stroške vsaj tistih cest, ki vežejo večja ozemlja v občini, ali pa posredujejo zvezo s sosednimi cestami in občinami. Ta namen bi se še v višji meri dosegel, če bi se imenovane ceste vsprejele med deželne in ne med občinske, ker s tem bodo pač mnogi, tudi veliki davkoplačevalci kakor tovarne in grajščine prišli do tega, da bodo prispevali k popraviljanju občinskih občil, čemur se sedaj mnogokrat odtegnejo, a ob enem tudi obstranski posestniki, ki imajo vže itak opravka s svojimi lastnimi poti.

Torej posestniki ob cestah nimajo nobenega vzroka se hudovati, ker krivica se njim ne godi. Ravno narobe. Večja krivica — če smemo tako reči — se godi krajem, ki so oddaljeni od deželnih in državnih cest.

Drugo vprašanje pa je, kako bodo nove občinske ceste vsprejele občine kot take. Najbrže bodo nove ceste občinskim odborom kot — nezakonski otroci.

Kako jih oskrbeti, o tem bomo razmišljali prihodnjič.

J. M.

DOPISI.

„Uredništvu Save“. „Sava“ z dne 16. maja čuti potrebo, prati svoje dopisnike s preširokimi ustiti. Nervozna je, ker so jo možje začeli javno osojati. — Jaz pa sem sklenil že ob novem letu, da „Savi“ načelno ne odgovarjam več, ker se še zmerom rajši z medvedom mečem, kakor „z bikom bodem“. Dokler namreč nekateri naši možje še ne uživajo svobode gorenjskega kmeta, temveč morajo plesati tako, kakor jim gode liberalna kranjska gasilna župa, se seveda še ne bomo sporazumeli. Duplje, 18. maja 1914. P. Bohinjec, župnik.

Iz Cerkljan. V Kranju izhajajoča „Sava“ je v številki z dne 16. maja 1914. pod zaglavjem „Dnevne vesti“ prinesla notico „Duhovniška nestrpnost“. S to notico je hotel udariti ta ciganski list podpisanega. Pravi pa tole: „Našim bralcem dobro znani cerkljanski kaplan Janez Horvat je imel v četrtek v Kranju ugodno priliko, da pokaže svojo klerikalno nestrpnost.“ Ta klerikalna nestrpnost naj bi pa obstojala v tem, da si jaz nisem dal prižgati cigare od nekega postreščka na „Stari pošti“ z vžgalico Ciril-Metodovo. — Kaj je na vsem tem resnice? Dne 30. marca sem bil zadnjič v Kranju, in da sem bil v četrtek dne 14. maja v Cerkljah, je na razpolago več od sto prič. Poslal sem uredništvu „Save“ popravek, katerega mora prinesiti v prihodnjih številkah. Sicer se malo zmenim za osebne napade take smrkovine, katera blati teden za tednom vsakega, ki ji ni všeč, pribiti sem hotel s tem poročilom le lažljivost „inteligentnega“ časopisa „Save“.

Janez Horvat, cerkljanski kaplan.

Podbrezje. Dne 17. t. m. je predaval poljudno in zanimivo v našem izobr. društvu profesor g. Jož. Kržišnik o veri raznih narodov. Hvala mu iskrena za trud. V kratkem priredi društvo dve lepi igri na novem odru.

Brezje. Cerkvni pevski zbor je dne 12. maja napravil majnikov izlet na Trsat, v Opatijo in Lovrano. — Dne 24. maja priredi jeseniško okrožje „Orla“ izlet na Brezje. Tu bo tabor mladeniške organizacije. Govornika pošlje zvezin odbor. — Na dnevnem redu je tudi nastop telovadcev. Bratom Orlom naj se pridružijo domači in sosednji mladeniči, da se poživijo mladeniška organizacija. Na zdar! Na veselo svidenje!

Na Šenturški Gori je umrl Ivan Anžič, osmošolec c. kr. Franc Jožefa gimnazije v Kranju. Kakor marsikateri dijaka je pobrala tudi Ivana neizprosna jetika. Pokopan je bil v sredo 13. maja. Pogreba so se udeležili domačini polnoštevilno, dijaki pa vsled dežja le po deputaciji, ki je položila krasen, svež majniški venec na prerano gomilo. Gosp. profesor dr. Capuder se je v prisrčnih besedah poslovil od rajnega Ivana. Na svidenje pri Bogu!

S Šenturške Gore. Izza kulis odra našega Izobraževalnega društva smo izvedeli, da se za Binkošti pripravlja zanimiva igra „Otrok Marijin“ in za kako poznejšo nedeljo „Mala pevka“. Pri obeh igrah so glavne vloge v rokah treh Marij: gdč. Minke, Marice in Micke. Kdor je že kdaj videl nastopiti to diletantsko trojico, bo z veseljem pohitel takrat na naše gore, saj nam njihova imena jamčijo za lepo igranje. Gospodične so že ponovno pokazale, da daleč prekašajo navadne diletantke. Upamo, da nas tudi zdajne bodo prevarale v naših upih.

POLITIČNI PREGLED.

Dr. Šviha pogorel. Pravda dr. Švihe, ki je izdajal tajnostu stranke državni policiji, proti odgovornemu uredniku „Narodnih listov“, se je končala s tem, da je bil dr. Heller, ki je pisal proti dr. Švihi in ga dolžil vohunstva, od porotnikov soglasno za nekrivega spoznan. Vlada ni pripustila, da bi bili pričali proti dr. Švihi državni uradniki in uslužbenci praške državne policije. Zagovornik Švihe je vložil ničnostno pritožbo, pa jo je potem umaknil. Razburjena je še vedno vsa češka javnost in ta čudna zadeva bo imela še posledice.

Tabor na Koroškem. 4000 koroških Slovencev je zadnjo nedeljo zborovalo v Šmihelu pri Pliberku. Na tem veličastnem zborovanju so koroški Slovenci protestirali proti predrznosti nemških nacionalcev in nemškutarjev, ki so na shodu v Sinči Vasi rekli, da so vsi koroški Slovenci z razmerami na Koroškem zadovoljni. Ta tabor je dokazal, da neštete krivice še niso zatrlje narodnega čuta koroških Slovencev.

V Drač je pripeljala neka bojna ladja avstro-ogrške mornarice osem topov, 4 mitraljeze in 130 konjev za tren. Prišli so z isto ladjo v uniformah tudi trije avstrijski častniki, dva podčastniki in nekaj moštva.

Revolucija v Albaniji. Albanski vojni minister Esad paša je jetnik na avstrijski vojni ladji. To je novica, ki je zadnji čas presenetila vso Evropo, posebno pa dunajske kroge. Zgodilo se je tako: Esad paša je začel na tistem rovu zoper kneza Wieda. V severni Albaniji je zbiral uporne čete. Svojo hišo v Draču je obdal z močno telesno stražo. Bil je pozvan h knezu, ki je zahteval, da naj njegova straža odloži orožje. Ko se je Esad vrnil domov, je on prvi ustrelil na knezovo palačo, njegova straža je tudi začela streljati in uporniki, katerih stoji kakih 5000 blizu mesta, so dobili od Esada povelje, da naj napadejo Drač. V tem trenutku so prišli holandski častniki in prihiteli so tudi z ladji avstrijski in italijanski vojaki s strojnimi puškami in so obkolili Esadovo hišo. Začela se je huda borba in je bilo več mrtvih in ranjenih. Ko so začeli na hišo grmeti tudi topovi, je Esad pokazal belo zastavo in se je udal. Esada so vjeli, z ženo vred na ladjo odgnali in bo obtožen veleizdaje, ker se je hotel polastiti knežjega prestola.

V Škedenju pri Trstu je bil v nedeljo velik shod, na katerem so protestirali tržaški Slovenci proti vmešavanju Italije v naše notranje zadeve. Posebno je Slovence ogorčilo, da so laške ladje z zastavami napravile demonstracijo za tržaške Lahone.

Milan. V Milanu je zboroval shod italijanskih nacionalistov in določil odnosaže do liberalne in katoliške stranke. O katoliški stranki je izjavil, da je patriotska in ne stranka renegatov. Večina zborovalcev je bila za skupno delovanje s katoličani Italije.

V bolgarskem sobranju je poslanec Kostnikov hudo napadel kralja Ferdinanda, češ, da je kralj na svojo roko začel vojno proti Srbom in Grkom in da bo narod kaznoval krivca.

Rusija. V ruski dumi se je večina izrekla proti ministru za notranje zadeve, ki baje zadržuje, da se ne izpolnjuje v manifestih od carja izražena volja. — Vlada je zapovedala, da naj se omeji nakup zemljišč od strani akcijskih družb in da se ne nastavlja judje za ravnatelje, pooblaščenice in nadzornike pri akcijskih podjetjih. Judje na borzi v Petrogradu so silno vznemirjeni. Car je poklical k sebi v Livadijo ruskega finančnega ministra Barka.

Mehika. Huertove čete so vstahi premagali, in jih veliko pobili in se polastili vseh krajev ob železniški progi.

NOVIČAR.

Po volitvi na Notranjskem. Izvoljen je bil zadnji terek za državnega poslanca dr. Pogachnik, ki je dobil 5130 glasov, liberalni kandidat Lavrenčič je dobil 4223 glasov; razcepljenih glasov je bilo 25, neveljavnih 68 in praznih 253. „Slovenski Narod“ je tega rezultata tako vesel, da je vskliknil: „Začelo se je večeriti za klerikalizem in ni več daleč dan, ko bo slovenski narod to mrho pokopal.“ Tako daleč sicer še nismo, da bi se podli in surovi liberalni duši ta želja izpolnila, ali resnica je, da S. L. S. gre nazaj. Dr. Žitnik je v istem okraju imel 3905 glasov večine, dr. Pegan lani 2486 glasov, in dr. Pogachnik, ki je gotovo izvrsten mož, le še 907 glasov. Te številke bodo stranko prisilile, da se bo vzdramila ter opustila optimizem in iz njega izvirajočo letargijo. Samo tolažiti se s tem, da je bil dr. Žitnik tudi liberalcem priljubljen, da je stranka dobila zadnji čas precej hude rane, ki se bodo pa kmalu zacelile itd., to bi bila neodpustljiva neumnost. Glavne rane so globlje. „Slovenec“ jih je že par omenil, namreč: Politična organizacija stranke je zelo pomanjkljiva, „Kmečkih zvez“ je precej na papirju in centrala premalo v živem stiku z njimi. Dodamo naj še splošno željo, da naj se ta centrala vendar enkrat organizira, kakor je bilo sklenjeno že lani, in pri